

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscrise nu se înapoiază.

Sibiu, 24 Octombrie st. v.

Am pus ieri în evidență una dintre cauzele strimtorării financiare, în care am ajuns, — lipsa de cumpăt în ceea ce privește crearea așezămintelor de utilitate publică, — și am spus, că s'a făcut lux, fiindcă s'au creat multe așezăminte, de care deocamdată nu avem trebuință neapărată.

Adevăratul lux s'a făcut însă mai ales în alte sfere ale vieții publice.

Să ne închipuim un proprietar de moșie, care poate să-și treere recolta cu două mașini în timp de o lună. Ar fi dar bine să aibă și a treia mașină, ca să termine mai curând, dacă are interes de a termina cât mai curând. Interesul acesta îl are, dacă imediat după seceriș prețurile sunt mai bune ca mai târziu. Și poate să capete aceste prețuri mai bune, dacă are la îndemână o moară, care macină grâul și scoate făina cât mai curând în vânzare pe o piață apropiată, cu puține cheltuieli de transport.

Om pripit fiind, proprietarul acesta va profita de creditul, pe care și-l asigură moșia, va face un împrumut și își va cumpăra a treia mașină, își va construi moara sa proprie și-și va mai așterne și o cale ferată de câțiva kilometri până la cea mai apropiată gară, fără-ca să-și mai dea seamă, dacă mai sunt ori nu prin apropiere destui alți oameni, care vor profita de bunele lui așezăminte și vor treera cu mașinile lui, vor măcina la moara lui, vor transporta pe calea lui ferată.

Toată lumea va admira spiritul de întreprindere al acestui moșier. Ce se întâmplă însă, dacă deodată mașinile nu mai au ce să treere, moara nu mai are ce să macine, linia ferată nu mai are ce să transporteze? — Bunele lui așezăminte sunt o sarcină economică pentru el. Căci nu numai ele sunt pentru o mare parte din an un capital mort, precând cametele împrumutului curg înainte, dar proprietarul mai are să poarte și cheltuielile de întreținere și să primească și risicul tocirii. Astfel, punând câștigul în fața perderilor, bilanțul se încheie cu deficit și ori-și-ce om cu socoteală poate să prevață ruina definitivă.

Tot astfel a făcut și statul ungar.

Nu s'a mărginit însă la atât numai. Profitând de creditul, pe care-l avea, a făcut un nou împrumut, ca să pună plantațiuni pe moșie, să cumpere vite și oi de prăsilă, să zidească grajduri noue, să canalizeze, — fiindcă toate aceste sunt lucruri frumoase și ridică valoarea moșiei și productivitatea ei. Nu s'a întrebat însă, dacă o ridică potrivit cu cheltuielile făcute și dacă nu cumva folosul e mai mic decât cametele capitalului împrumutat, ci vădând, că lumea vine să admire frumoasele întocmiri, a făcut un nou împrumut, ca să zidească o casă pentru administrațiune, alta pentru servitori, le-a înzestrat cu cele mai noue întocmiri, ca toate să fie bune și frumoase. Un om însă, care are o moșie atât de bine întocmită, trebuie să se prezente și el după toată cuviința. Boierul face dar încă un împrumut, își zidesce un palat admirabil, îl mobilează admirabil, își cumpără cai și trăsuri. — Eară lumea vine, vede, admiră, bea, mănâncă și pleacă încântată de atâta frumusețe, de atâtea întocmiri folositoare.

Și în adevăr veniturile boierului în timp de câțiva ani s'au urcat dela 540.000 la un milion și jumătate, dar cheltuielile s'au urcat și ele dela 500.000 la un milion și 500.010 fl. — nu mai mult se șicem. Dar' acești de ce floreni sunt destul germen de ruină, căci mai ajută și ploaia, și arșița soarelui, ajută timpul, care ruinează totul.

În Ungaria însă nu sunt 10 floreni, nici 10 milioane, ci deci de milioane la mijloc.

Căci multe palate grandioase s'au ridicat mai ales în cei din urmă de ce ani, multe milioane au costat aceste palate și multe colibi vor trebui să se ruineze, ca să stoarcă milioanele ce se cer pentru întreținerea acestor palate.

Un stat, care-și încheie în fiesce-care an socotelile cu deficit și îngrămădesce în timp de vre-o de ce ani preste o mie de milioane datorii, cheltuieste nu de ce, nu sute de mii, ci câte 4, 5, 8, 10, chiar 15 milioane pentru un singur palat, și multe palate de aceste sunt.

Dacă vre-un om face așa în propria sa avere, îl compătîmim ca pe un risipitor.

Dacă însă acela, care face așa, nu e proprietar al averii, ci epitrop al adevăraților proprietari, administrator numai, atunci îl tragem la răspundere.

Eară Maghiarii nu sunt stăpânii țărilor acestora, ci administratorii lor numai: au să le dea urmașilor cel puțin în stare, în care le-au găsit, și au să ne dea socoteală și nouă, pe care nu ne lasă să luăm parte la viața publică, pentru-ca să mai temperăm avântul lor prea mare.

Și trebuie să vină, trebuie să fie chiar aproape timpul, când forța împregiurării îi va silii să primească această temperare. Situațiunea grea, în care au ajuns, înainte de toate aceasta îi va silii să fie mai rezonabili și mai concilianți.

Ocupația Bulgariei. Organul oficios „Die Presse” raportează într'o depeșă din Londra dtdo 3 l. c. n.: Kaulbars a pedat în raportul seu adresat Țarului pentru ocupația Bulgariei ca unica măsură, ce ar pute restabili influența rusească în țeară. Țarula a aprobat părerea aceasta.

O lămurire.

Oficioșii din Cluj au oare-care nedumiriri.

„De multe ori, — șic ei, — am tras luarea aminte asupra vicleanului stil, de care se folosesc, ba — putem șice — din care trăiesce „Tribuna”. Primii articoli ai celor din urmă doi numeri ear' ne dau material excelent.

„Colegul din Sibiu nu afirmă mai puțin, decât că averea „reuniunii de cultură din Ardeal” e comună, în înțelesul, că au drept asupra ei toți aceia, care au contribuit la ea și că pot să-și valorizeze dreptul, când va fi sosit timpul potrivit. Românii au, — cam așa ceva spune, — cuvenitul drept asupra acestor bani și așa se vede, — urmează, — că nu e departe timpul, când își vor pute valora acest drept.

„Cum binevoiiți a o înțeleg aceasta?”

Binevoim a o înțeleg așa, cum o înțeleg toți oamenii rezonabili.

Dacă „reuniunea de cultură” este, precum se pretinde, o persoană morală de un caracter privat, cum a fost abunăoară „Matița” slovacă, atunci fondurile ei sunt create fie de membri, fie prin donațiuni și legate, în tot cazul prin contribuiri de bună voie, și nici un guvern, care ține să păstreze aparențele legale, nu va confisca fondurile, nici le va întrebunța pentru scopuri deosebite de cele pre-

vădute de membrii și de întemeetorii reuniunii.

Îndată însă ce contribuțiunile nu sunt numai benevole, ci se impun, reuniunea își perde caracterul privat și aceea, care au fost siliți să contribuie pentru crearea fondurilor, își câștigă un drept asupra beneficiilor ce rezultă din fondurile create.

Acesta e un principiu de drept, asupra căruia nu mai începă nici o îndoială.

Astăzi poate să li se conteste Românilor din comitatul Târnavei-mici acest drept. Li se și contestă. Li se va contesta și după-ce vor fi contribuit în fondul reuniunii. Timpurile se pot însă schimba și poate să vină mai curând ori mai târziu un guvern, care va ceda stăruințelor române și va recunoască acest drept.

Le dăm oficioșilor din Cluj un exemplu. Fondurile universității săsesci, care de Sași au fost create, dar' la crearea căroră au contribuit și alții: astăzi ele sunt o proprietate comună.

Voim dar' să șicem, că rău face „reuniunea de cultură”, când primesce cele 10.000 fl. ce i-se ofer de un comitat, dacă acest comitat le adună prin imposite plăți și de Români, și de Sași. Căci pot să vie timpuri, când Românii și Sașii în virtutea impozitelor, pe care le-au plătit, vor cere și vor obține dreptul de a dispune și ei pentru scopuri culturale, așa cum le înțelege ei, de acele fonduri, — alătura cu Maghiarii.

Dacă vor ca fondurile create să fie în toate împregiurările ale lor și numai ale lor, Maghiarii trebuie să se ferească de ori-și-ce impunere, să respingă ori-și-ce amestec direct al autorităților publice.

Le mai dăm oficioșilor drept ilustrațiune și o anecdotă românească, pe care poetul nostru Alexandri a dramatisat-o în „Arvinte și Pepelea”.

Arvinte cumpără casa lui Pepelea cu un preț de nimic și se bucură de succes. Pepelea însă, mai șiret ca Arvinte, își rezervă dreptul de a bate un cuiu în părete, ca să-și pună traista în el. Cuiul acesta e apoi mijlocul, prin care îl incomodează mereu pe Arvinte, încât îi face viața nesuferită în casa lui.

Cele 10.000 fl. sunt pentru „reuniunea de cultură” cuiul lui Pepelea.

Acesta e singurul nostru răspuns la stăruințele diarelor din Cluj, ca să se facă și în alte comitate ceea-ce s'a făcut în congregațiunea din Dicsö-Szt-Márton.

Punctul nostru de plecare este convingerea, că forța împregiurării va pro-

Foița „Tribunei”.

Sgârcitul.

Comedie.

De Molière.

(Urmare).

Scena V.

Harpagon. Elisa și Cleant vorbesc împreună în fundul scenei.

Harpagon. — (Creșându-se singur). Astfel — nu știu, dacă am făcut bine când am îngropat în grădină cele de ce mii de galbeni ce mi-s'au înapoiat ieri. De ce mii de galbeni cu zimți, în casa ta, e o sumă destul de... (La o parte, observând pe Elisa și Cleant). Vai Doamne! era să mă vând însumi; m'a luat gura pe dinainte; și par'că am vorbit tare în vreme ce steteam singur singurel cu gândurile mele. (Cătră Elisa și Cleant). Ce-i nou?

Cleant. — Nimic, taică.

Harpagon. — E demult decând stați aici?

Elisa. — Tocmai acum sosim.

Harpagon. — Ați audīt.

Cleant. — Ce, taică?

Harpagon. — Că...

Cleant. — Ce?

Harpagon. — Ceea-ce tocmai șisei.

Cleant. — Nu.

Harpagon. — Frumos lucru.

Elisa. — Te rog.

Harpagon. — Văd bine c'ați audīt necsaiva cuvinte. Mă gândiam, așa în mine, la nevoia, cu care trebuie să te lupți în zilele noastre, până-ce ajungi să găsești bani, și șiceam, că e fericit acela, care poate să aibă de ce galbeni la casă.

Cleant. — Veniam tiptil, temându-ne ca nu cumva să te întrerupem.

Harpagon. — Îmi pare bine, că vi-o pot spune aceasta, pentru-ca nu cumva să luați lucrurile de-a îndoaslea și să vă închipuiți, că șiceam, că eu sunt omul ce are de ce mii de galbeni în saltarul mesei.

Cleant. — Nu ne amestecăm în trebile d-tale.

Harpagon. — Dare-ar bunul Dumneșeu să-i am, cei de ce mii de galbeni.

Cleant. — Eu nu cred, că...

Harpagon. — Asta ar fi o bună sarcină pentru mine.

Elisa. — Aceste sunt lucruri ce...

Harpagon. — Mare trebuință aș ave de dînșii.

Cleant. — Pe cât știu însă...

Harpagon. — Prea mult mi-ar veni la socoteală.

Elisa. — Șici, că ești...

Harpagon. — Nu m'aș mai plânge, ca și acum, că vremile sunt rele, nesuferite.

Cleant. — Iartă-mă, taică, dar' d-ta nu ai nici un cuvânt de a te plânge; toată lumea șicie, că ai destulă avere.

Harpagon. — Cum ai șis? — eu am destulă avere!? Cine o șice asta, acela minte. Nu e nimic mai neadevărat; numai nisece netrebniți pot să poarte asemenea vorbe printre oameni.

Elisa. — Nu te aprinde, taică dragă.

Harpagon. — E lucru ne mai pomenit! chiar copiii mei proprii mă vând și se fac dușmani ai mei!

Cleant. — Îl iai drept dușman pe acela, care șice, că ai destulă avere?

Harpagon. — Da. Asemenea vorbe și cheltuielile ce faceți voi nu pot avé decât urmarea, că într'o bună dimineață mă veți găsi sugrumat de tâlharii, pe care îi faceți să creadă, că din crescet până în călcăiu sunt plin cu fișicuri de galbeni.

Cleant. — Dar' ce cheltuieli mari șici că fac eu?

Harpagon. — Ce cheltuieli? Se poate oare ceva mai scandalos decât această găteală bogată, cu care bați podurile? Am certat ieri pe soră-ta; însă ceea-ce faci tu e mai rău. Eurgia

lui Dumneșeu! Luându-te din crescet până în călcăiu, aș găsi din ce să-mi fac o stare întreagă. Ți-am spus-o de-o mie de ori: apucăturile tale nu-mi plac de fel; prea îți dai aerul de coconăș; și pentru-ca să umebli îmbrăcat astfel cum ești, trebuie neapărat să mă desbraci pe mine.

Cleant. — Cum adevă să te desbrac?

Harpagon. — Mai știu și eu?! De unde-ți iai banii, ca să te porți așa cum te văd înaintea mea?

Cleant. — Eu, taică? Lucrul e lămurit: joc la cărți, și fiind un om foarte norocos, cheltuieste pe mine toți banii ce câștig.

Harpagon. — Foarte rău faci. Dacă ai noroc la cărți, trebuie să profiți de noroc-ți și să pui la cametă cinstită banii ce câștigi, pentru-ca să-ți prinădă bine într'o zi. Treecând cu vederea celelalte, aș voi să știu, de ce folos îți sunt toate aceste panglici, cu care te-ai împenat din crescet până în călcăie și dacă o jumătate de duzină de copcii nu ar fi destule spre a încheia un ciorap? E mare nevoie să-ți risipesci banii pe peruci, precând se poate să porți përlul dat dela Dumneșeu, care nu te ține nici o para. Eu unul numai în peruci și panglici aș câștiga pe lună 10 galbeni; și de ce galbeni dau pe an 112 lei, 32 bani, chiar dacă nu am lua decât 8 la sută pe lună și nu am socoti galbenul decât cu 11 lei, 75 bani.

duce mai curând ori mai târziu o schimbare în relațiile interne din Ardeal. Maghiarii ei înșiși vor simți, ceea-ce astăzi numai puțini dintre dinșii simt, că trebuie neapărat să se creeze un *modus vivendi* mai potrivit aici în țara aceasta. — Și atunci subvențiile date de comitate le vor crea multe și mari greutăți celor ce vor lucra pentru stabilirea bunelor relații între Maghiari și Români.

Ear' dacă vorbesc despre stăruința, cu care tragem noi cu ochiul spre Rusia și așteptăm agenții rusesci, ca acestia să ne pună la dispoziție fondurile „reuniunii“, atunci oficioșii din Cluj își înșeală publicul cu informațiuni false despre spirital ce propagăm.

Și tot atât de mult își înșeală publicul, când dic, că „reuniunea“ lucrează, „ca tot mai mult să scadă publicul și altfel pitic, ce mai gustează „Tribuna“, care nu va mai pute exista, dacă desamintiții agenți rusesci nu vor sosi cât mai curând.“

„Reuniunea“, guvernul, autoritățile publice și Maghiarii în genere lucrează, ce-i drept, din răspuțeri, ca „Tribuna“ să nu fie cetită, și sunt mulți Români, care tocmai de aceea, spre a se pune bine cu guvernul, declară sus și tare, că nu cetesc „Tribuna“. Oficioșii din Cluj uită însă, că „Tribuna“ nu este numai un diar politic, ci totodată și un regulator al mișcării literare de aici dela noi, și de aceea este cetită de toți Români culți, chiar și de aceia, care nu consimt cu programul ei politic, ba chiar și de cei ce declară, că nu o cetesc. Poate dar' să lucreze „reuniunea“, căci ea va face numai, ca mulți Români să aboneze „Tribuna“ pe sub mână, sub nume împrumutat, și să o cetescă prin ascuns. Ear' dacă ar fi să sosească vreodată agenții rusesci, de care vorbesc oficioșii, desigur, că nu pe colegii dela Cluj îi vom întreba, cum avem să-i întimpinăm.

Corespondență din Viena.

Viena, 2 Noemvrie n. 1886.

Cestiunea bulgară își desvoaltă fazele într'un timp încet, și vechiul proverb, că nimic nu se mănâncă atât de ferbinte, precum e luat dela foc, se adevărește asemenea și în această cestiune.

Puterile europene, care nu s'au angajat din cauza Principelui Alexandru în nici un conflict cu Rusia, nu vor trage deasemenea nici sabia din teacă din cauza regenței bulgare, și aceasta e tocmai ce facilitează jocul diplomației rusesci.

Ceea-ce se petrece deci acum între generalul Kaulbars și guvernul actuali din Bulgaria e un fel de duel între Rusia și partidul regenței bulgare, la care celelalte mari puteri asistă cu o oareșicare liniște, fără să se angajieze.

Anglia singură e, care face o excepțiune și se află în dosul regenței, pe care o încurajiază și o excită, păstrând totuși o mare rezervă, gândindu-se la interesele ei în Egipt și

în India, și păzindu-se bine de a angagia acțiunea sa într'un mod pozitiv.

Prezența bastimentelor de războiu rusesci în portul Varna probează, că guvernul rusesci nu se gândește să dea înapoi înaintea nici unui mijloc de presiune.

Aceste nai de războiu au cu dînsele pe bord deasemenea trupe de debarcat și pentru-că în Bulgaria, care se află încă sub suzeranitatea sublimii Porți, capitulațiunile concluse cu Turcia sânt valabile, după care consulii străini se bucură de propria lor jurisdicțiune, atunci se poate ușor să vină la un conflict, din cauza căruia consulul rus la Varna ar chema, spre a-l protegia pe dînsul sau pe supușii rusesci, trupele, care se află pe bordul bastimentelor de războiu rusesci.

Pe câtă vreme mijloacele de presiune rusesci se învârtesc în limitele, care nu ating interesele internaționale și nu amenință specialmente interesele țărilor limitrofe, regența bulgară nu poate conta pe nici un sprigin al marilor puteri. E bine de a se împăca la timp cu acest fapt.

Dacă ar întreba cineva, de corespunde dorințelor cabinetului austriac, că afacerile în Bulgaria s'au desvoltat în modul acesta, atunci e mai mult decât sigur, că nu va primi un răspuns afirmativ.

Abia mai încapă în doeață asupra aceluia, care e de vină, că ordinul, la început atât de bine consolidat în Bulgaria, a făcut loc la o astfel de chaotică confuziune.

Lovitura de stat din Filipopol a sdruncinat mai întâiu statul quo stipulat pe baza tractatului de Berlin așa, încât lavina fu pusă în mișcare.

Se dic, că acest pas fu atunci inspirat de cabinetul din Londra, și ne vom aduce aminte, că în același timp contele Andrassy ridicase vocea sa în favoarea restabilirii unei mari Bulgarie prin anexarea Rumeliei-de-Ost, și accentuase în modul acesta o politică de tot opusă la aceea a contelui Kálnoky.

Stricăciunile, care de atunci au avut loc, au dovedit tuturor, că calea, pe care contele Kálnoky o abate, e cea mai justă și că o politică de aventuri pe Peninsula-Balcanică nu e aceea, care e în stare să păstreze interesele Europei sau ale puterilor limitrofe.

Ocupațiunea militară a Bulgariei decătră Rusia nu e de temut.

Comparațiunea a unei armate ruse în Bulgaria e o amenințare la adresa Austriei și a Turciei precum și la aceea a României, și Rusia găsindu-se nu numai în pacea cea mai perfectă, ci și în raporturile cele mai amicale cu toate puterile, e evident, că n'are nici un motiv, spre a recurge la astfel de amenințări.

Spre a impune d-lor Stambuloff și Mutcurroff, dela care al treilea regent, dl Caraveloff pare a se fi separat deja, Rusia n'are într'adevăr nevoe să pună în mișcare armata sa.

Când Bulgaria nu era încă atât de divinsată ca acum, când în fruntea ei se afla principele Alexandru, și acest din urmă se apropiase de frontariile Sârbiei cu armata sa victorioasă, atunci ajunsese comparațiunea ambasadorului austriac în Belgrad, a contelui Khwenhüller, în cuartirul general bulgar spre a decide pe principele Bulgariei și armata sa spre a se întoarce.

Astăzi autoritatea regenței bulgare e cu mult mai inferioară decât aceea, pe care o avea principele Alexandru atunci, când mergea în capul

armatei sale victorioase în posesiune incontestată a puterii. Și tocmai de aceea nu trebuie de loc să stee cineva la îndoeală, că Rusia adecă n'are să-și ajungă față cu regenții bulgari cu expediente mai ușoare, și nu se va găsi în necesitate de a-și mobiliza armata și de a încueta Europa, precum și de a amenința puterile limitrofe ale Bulgariei. Reserva, pe care 'și-o impune Anglia, e foarte instructivă.

Ministrul englez lordul Churchill, care s'a întors dela excursiunea de pe continent desemnată de datoria guvernului englez, de a păstra o „politică patriotică“, căci Europa se află într'un stadiu de tranzițiune, și raporturile puterilor între dînsele se schimbă continuamente. Această politică patriotică poate fi recomandată tuturor marilor puteri, pe cât situațiunea între Germania și Franța nu s'a limpedit, și trebuie să ne așteptăm în fiesce-care și la surprize din partea asta, care ar răsfoli Europa într'un fel cu mult mai diferent decât confuziunea bulgară. Până atunci pentru toate marile puteri politica cea mai prudentă de și circumspecțiune este cea de a economisa pravul și de a menagia forțele lor.

O voce slovăcească.

Die magyarische Staatsidee, Kirche und Nationalitäten in Ungarn. Geschildert von einem Slovaken.

(Urmare și fine.)

„Pentru a întări și mai mult păretele despărțitor între popor și clerul seu, ridicat de hipercultura maghiară, pentru a înstrăina și mai mult clerul de poporul seu și a pune coroană nisuițelor imorale de maghiarisare, redactorul foi maghiare politice bisericesci, „Magyar Allam“, însuși un Slovac născut, Poznyánsky, maghiarisat Lonkay, a cercat să justifice „omorirea“, (după-cum dicca el) naționalităților prin poporul maghiar, cu argumente religioase, teologice-morale, și a o prezenta ca permisă și moralicesce bună. Argumentul seu principal era, că națiunea maghiară prin regii ei sfințiți este națiune sfințită și că familia cea mare a Slavilor nu poate suferi o lovitură așa de simțită, dacă 'i-se smulge un ram mic dintr'însa și se încorporează la un popor mai lipsit. . . .

„Din toate aceste se vede, că cestiunea naționalităților în Ungaria înainte de toate este cestiune de cultură. Deslegarea acesteia însă nu se va face prin paragrafi de lege, ci o va regula societatea însași“. Aci autorul face deslegarea cestiunii atrnătoare dela deșteptarea conștiinței naționale, dela inteligența activă și dela spriginirea ideii naționale (din partea naționalităților). Autorul asigură, că la Slovaci conștiința națională este deșteptată și că cu toate opintirile Maghiarilor și cu toate că funcționarii statului sânt membri ai reuniunilor maghiarisatoare, apar în limba slovacă noue foi periodice, parte politice, parte literare și așa pune în perspectivă lupte vehemente între panmaghiarism și între sentimentul național slovac.

După-ce autorul mai răspunde și la întrebarea, că poate un preot catolic să aibă sentimente naționale, afirmând, recomandă scrierea sa tuturor prelaților din Ungaria, și-i provoacă a curății bisericile lor de nerfindualia cu panmaghiarisarea prin biserică, a oprî cărți cum e ceea ce „patriotismul evlavios“ cu toată strictețea, cu atât mai virtos, cu cât „evlavia patriotică“ a început a produce scandal în cele ale religiunii

așa de exemplu, cartea citată, afară de cele cunoscute deja dintr'însa, mai conține o apostrofă adresată junimii creștine, în care între altele se dicce:

„Dacă tu te rogi în limba mamei tale, faci „bine, însă dacă te rogi în limba patriei tale, „faci mai bine, pentru aceea, pentru-că prin „aceasta areți grațitudine și pietate față cu sfântul Stefan, cel dintăiu rege al patriei tale, care „... a pretins... ca adorațiunea cătră D-șeu să o „manifestezi în limba patriei acesteia.“

Cu toate că autorul broșurii din cestiune în prima linie se ocupă cu poporul slovac și numai *per tangentem* și cu celelalte naționalități nemaghiare, nu putem denega folosul în adevăr patriotic al broșurii. Avem o icoană dinaintea ochilor, care ne înfățișează suferințele și luptele Slovacilor. Fiecare din naționalitățile de aceeași soarte, își poate face socoteala, dacă se află mai bine sau mai rău, decât naționalitatea slovacă și după rezultatul din socoteală se poate orienta și acomoda cum va afla mai corăspunător interreselor naționalității, din care face parte.

Revistă politică.

Sibiu, 24 Octomvrie st.

Ieri după ameați 'și-au ținut ambele delegațiuni ședințele de deschidere. În delegațiunea austriacă s'a prezentat proiectul de budget comun pe anul 1887, care în raport cu budgetul anului 1886 arată, în ceea-ce privește trebuințele, un netto-plus de 4,155.175 fl. și anume în ordinar un plus de 1,442.918 fl., ear' în extraordinar un plus de 2,712.257 fl. Pentru cheltuelile în teritorul ocupat s'au proiectat cu 936.000 fl. mai puțin și astfel budgetul administrativ al Bosniei se încheie cu un superplus de 56.774 fl. Plusul de trebuință s'a cauzat aproape exclusiv prin budgetul ministrului de războiu, cădând pe secțiunea marinei un plus de trebuințe de 121.219 fl. Pentru puscile de repetiție se pretend în extraordinarul armatei cu totul 3½ milioane. Superplusurile vamale comune sânt numai cu 18,642.206 fl. expuse, prin urmare cu 7,272.000 fl. mai puțin ca în anul trecut. Bilanțul deci e cu 11,198.558 fl. mai nefavoritor ca în anul 1886.

Despre atitudinea Turciei față cu cestiunea bulgară 'i-se serie din Constantinopol „Corespondenței Politice“, că Sultanul are datina, să trimită la toate ocaziunile pe câte un secretar sau un agent al seu la deosebitele ambasade, pentru a lua informațiuni sau sfaturi dela acele. În săptămâna trecută — 'i-se împărțesese numitei corespondențe — au fost toate ambasadele interpelate, spre a afla, dacă după scriile ce le-au primit ele, Rusia are intenția, de a ocupa Bulgaria. La fiecare ambasadă a fost trimisă o altă persoană. La dl de Nelidoff a fost trimis Riza-pașa, la dl de Radovitz și la baronul Calice Resid-pașa, la ambasada engleză Artin-effendi. Din aceste întrebări din zilele din urmă se conclud, că între Tucia și Rusia nu există de loc vre-o înțelegere, căci atunci n'ar avé Turcia trebuință, de a se informa despre intențiile Rusiei.

Cu privire la însași cestiunea bulgară astăzi n'avem nimic nou de a înregistra. Foile berlineze constată numai faptul, că guvernul bulgar devine tot mai umilit față cu Rusia. „Kreuzzeitung“ dicce, că până-ce Bulgaria face totul spre a liniști pe Rusia, din atitudinea generalului Kaulbars se deduce, că scopul procedurii lui nu e altul decât strimtorarea guvernului bulgar.

„Telegraphul“ din Bucuresci scrie despre cestiunea bulgară:

„Trebuie să ne deprindem cu ideea, că nu mai există Europa, că puterile nu mai înseamnă nimic, că dreptul internațional e o literă moartă, bun numai pentru cei mari, dar' neînsemnând nimic pentru cei mici. După împregiurări avem situațiuni germane, situațiuni rusesci, etc. Astăzi, navigăm tocmai într'o situațiune rusească, când Rusia comandă și toată Europa ascultă. Din capul locului, interesul bine înțeles, interesul real al Europei era să susțină pe Bulgari; dar' s'a întemplat tocmai din potrivă. Germania, din cauze, cari se cunosc destul de bine, a capitulat în fața pretențiunilor rusesci; Austria a mers pe aceeași cale. Rămânea Anglia. Dar' și aceasta, strînsă în chingă cu cestiunea egipteană, a trebuit să-și plece pavilionul și să cânte în cor cu celelalte puteri. Renunțând la interesul lor propriu, puterile au fost nevoite să se întorcă contra Bulgarilor și să apese cu toată influența lor. Lupta a fost lungă; dar' în sfârșit Bulgarii au început să între la tocmeală. Ei au re-

Cleant. — Ai dreptate.

Harpagon. — Dar' să le lăsăm aceste și să vorbim de alte lucruri. (Observând, că Elisa și Cleant își fac semne.) Hai?! (La o parte.) Îmi vine să bănuiesc că-și fac semne să-mi fure punga. (Tare.) Ce vor să dică aceste gesturi.

Elisa. — Luăm înțelegere între noi, care să-ți vorbească mai întâiu: avem fiecare să-ți împărțim câte ceva.

Harpagon. — Și eu deasemenea am a vă face la amândoi o împărțesire.

Cleant. — Voim să-ți vorbim de căsătorie.

Harpagon. — Și eu tot despre căsătorie am să vă grăiesc o vorbă.

Elisa. — Vai de mine, taică!

Harpagon. — Ce va să dică acest țipet? — e cuvântul, ori e lucrul ceea-ce te înspăimântă?

Cleant. — Căsătoria poate să ne înspăimântă ori nu, după-cum o vei înțelege d-ta; ne temem, ca nu cumva simțemintele noastre să nu se potrivească cu alegerea ce vei fi făcut.

Harpagon. — Nițică răbdare. Stați pe pace. Eu sciu ce-ți priescă fiecăruia dintre voi, și nu are nici unul, nici altul cuvânt de a se plânge de ceea-ce am de gând să pun la cale. Pentru-ca să începem dela un capăt (cătră Cle-

ant): ia spune-mi, ai vădut cumva o tinăreă ființă numită Mărioara, care nu locuiesce departe de noi.

Cleant. — Da, taică.

Harpagon. — (Cătră Elisa.) Și tu?

Elisa. — Am auzit vorbindu-se de dînsa.

Harpagon. — (Cătră Cleant.) Cum 'ți-se pare?

Cleant. — E o ființă foarte drăgălașă.

Harpagon. — Chipul ei?

Cleant. — E al unei ființe prea cum se

cade și deștepte.

Harpagon. — Ținuta și purtările ei?

Cleant. — Minunate!

Harpagon. — Socotesci că o fată ca

dînsa merită să ne gândim la ea?

Cleant. — Da, taică.

Harpagon. — Că ar fi o soție, pe care

se cuvine să ni-o dorim?

Cleant. — Prea mult să o dorim.

Harpagon. — Că pare a fi o bună gospodină?

Cleant. — Fără îndoeală.

Harpagon. — Și că un soț ar fi prea

mulțumit de dînsa?

Cleant. — De sigur.

Harpagon. — Nu e decât o mică greutate la mijloc; mă tem că nu e înzestrată cu starea, ce s'ar pute cere dela dînsa.

Cleant. — Ce-mi pasă! De stare nu trebuie să ținem seamă, când vorba e să ne căsătorim cu o ființă prea cum se cade.

Harpagon. — Ia stăi nițel! — Mă iartă. Ceea-ce voiam să dic, e aceasta: dacă nu găsim starea ce dorim, trebuie să ne dăm silința de a ni-o câștiga din altă parte.

Cleant. — Se înțelege.

Harpagon. — În sfârșit, prea sânt vesel de a vedea, că întrați în vederile mele, deoarece-ce buna purtare și dulceața ei 'mi-au atins inima, și sânt hotărît să o iau în căsătorie, mai ales, că găsesc și oare-care folos în aceasta.

Cleant. — Hai?!?

Harpagon. — Ce-i?

Cleant. — Dăceai, pare-mi-se, că ești hotărît să...

Harpagon. — Să iau în căsătorie pe Mărioara.

Cleant. — Cine? d-ta? d-ta?

Harpagon. — Da, eu, eu, eu. Și apoi, ce-i mai departe?

Cleant. — Mă prinde amețea. Trebuie să plec.

Harpagon. — Nu-i nimic. Du-te degrab în bucătărie, ca să bei un pahar bun de apă limpede.

(Va urma.)

nuțat să realegă pe iubitul lor principe Alexandru; ei au renunțat să pedepsească pe cei cari au adus atâtea nenorociri pe capul țării. Nu era drept, ca Rusia să fie mulțumită; nu era drept, ca puterile să intervină cel puțin acum? Pentru toată lumea, da; pentru diplomația europeană, nu. În loc de mulțumire, s'au trimis două vase la Varna și se anunță și trimiteră altor vase. Și nu e numai atât: Rusia vrea să restorne tot ce e în Bulgaria.

Relativ la Egipt s'au mai liniștit spiritele atât în Paris cât și în Londra. Ziarului „Times” i-se scrie din Cairo despre o întrevorbire cu un ofițer francez, care ar fi spus, că concetățenii lui sînt în nedrept și că ar fi imposibilă pretențiunea, de a evacua Englezii Egiptul. Se vorbește, că Tefvik-pașa să fi spus deunăzi contelui D'Aunay, reprezentantului francez în Cairo: „Calea mea e indicată; eu am doi comisari și convenția anglo-turcească.” Aceasta ar fi apoi o hotărîre respingere a propozițiilor franceze.

Cestiunea bisericii sârbesci și iminentul congres bisericesc.

„Allgemeine Zeitung” din München publică în fruntea numărului dela 1 Noembrie, ca corespondență din Ungaria de Meađa-đi, un articol, care are părți interesante și pentru publicul nostru. Din cauza aceasta îl reproducem în toată extinderea lui în următoarele:

„Raporturile naționalităților din țările coroanei ungurești s'ar pute caracteriza oarecum, ca un fel de apendice la cestiunea cea mare orientală; pentru-că populațiunile Peninsulei-Balkanice ajung cu ramurile lor departe până în Ungaria și reagează binisor asupra tuturor lucrurilor, câte se petrec în țările aceste.

„Raportul de drept public dintre Ungaria, autonomia bisericească a Sârbilor, pozițiunea separată a Transilvaniei, spre care nisesc Românii, sînt cestiuni, care întră adînc în viața publică a Ungariei și care nu se pot nici decum considera ca și când ar fi definitiv rezolvate. Și toate cestiunile aceste, mai mult sau mai puțin sînt dominate de formațiunea raporturilor la Peninsula-Balkanică. Pentru aceea toate cestiunile aceste au însemnătate, care trece departe peste sfera unei afaceri provinciale.

„Și cestiunea bisericească sârbescă aparține la cestiunile nerolvate din complexul raporturilor naționalităților Ungariei. Guvernul unguresc, mai emulț ca de cincisprezece ani, se silese meu a rezolva cestiunea aceasta, fără de a fi ajuns la rezultatul dorit. În coloanele ziarului „Allgemeine Zeitung” s'a raportat asupra fasilor diverse ale cestiunii acesteia din timpul lui Lottay, Slavy până la Tisza.

„Este cunoscut, că cestiunea aceasta, până la 1875, a avut o latură politică; pentru-că, conform privilegiilor celor vechi sârbesci, compețea „congresului național” sârbesc nu s'a mărit numai la afaceri bisericești. Aceasta a stat la legătură cu pozițiunea de oare-când privilegiată a Sârbilor din Ungaria, care a durat până la anul 1791, conform căreia Sârbii aveau „magistraturele” lor proprii, căror erau subordinați, și erau exemți de ori-ce altă putere juridicțională în Ungaria. Pe baza aceasta istorică s'a creat, după înfrîngerea revoluțiunii la anul 1849, sub numele lui Bach districtul administrativ al „Voivodinei sârbesci”.

„Când însă după diploma din Octomvrie, prin prealalta decisiune dela 27 Decemvrie 1860, Voivodina sârbescă s'a încorporat la Ungaria, bar. de Schmerling n'a hesitat în anul 1861 a convoca congresul național politic la Carloveș, spre a se sfîști asupra reconstruirii Voivodinei și a se pronunța asupra trimerii deputați în Reichsrath la Viena. Acesta a fost primul din urmă congres național-politic sârbesc. De atunci și decînd sistemul dualistic a ajuns la putere, activitatea congresului s'a învîrtit în jurul compunerii unui statut pentru congres, cu scop de a statorî definitiv competența congresului. Statutul congresului sancționat prin decisiunea prealaltă dela 14 Maiu 1875 a mărginit competența congresului la afaceri curat bisericești și administrarea fondurilor naționale. Congresul de atunci încerca nu s'a mai numit „congres național”, ci „congres național bisericesc”.

„Ar fi creșut omul, că de atunci încoace, decînd congresul în faptă s'a ocupat numai cu afaceri bisericești și chiar și comitetul congresului, în tot timpul critic al războiului sârborcesc în anul 1876 și al războiului ruso-turcesc în anul 1878, s'a purtat de tot corect, neînd nici prilegiul cel mai mic guvernului unguresc la vre-o nemulțumire, guvernul va rezolva cestiunea bisericească definitiv. S'a întemplat însă tocmai contrarul. Guvernul unguresc, fără a fi fost silit, a întrat într'o înfundătură, din care cu anevoie va pute eși.

„Cu toate că congresul în anul 1879 a lăcrat bărbătesce, ca să reguleze toate afacerile bisericești, cu deosebire dotațiunea preoțimii parohiale, împărțirea dieceselor ș. a. m. d., pentru care activitate roditoare și-a câștigat mulțumirea prealaltă, guvernul unguresc, tocmai după acesta, dintre toate congresele cel mai pacinic, n'a avut ce face alta, decît de a provoca conflictul cu Sârbii, prin pensionarea cea volnică și anticanonice a patriarhului Ivacicovici și numirea episcopului Angyelic administrator al patriarhatului. Conflictul acesta a ajuns punctul de culminațiune, cînd, după moartea patriarhului Ivacicovici, congresul a pășit la alegerea patriarhului și după două alegeri n'a voit să aleagă pe episcopul Angyelic. Guvernul unguresc apoi, contra dreptului de alegere liberă a patriarhului, recunoscut și exercitat sute de ani, a pus Coroana să numească pe episcopul Angyelic patriarh. Fapta aceasta a guvernului unguresc, pentru Sârbii atât a fost de uimitoare, încît autoritățile autonome: comitetul congresual, consistoriile, comitetele eparchiale, la început erau de părere să deneghe ascultarea noului patriarh, ba unii se ocupau cu idea, de a încheia bisericele și scoalele confesionale, lăsînd ca guvernul unguresc în biserica sârbescă să lucreze după-cum îl va tăia capul. Numai încetul cu încetul s'au mai liniștit spiritele și autoritățile autonome s'au acomodat la funcționarea sub patriarhul cel nou.

„După patru ani în fine, guvernul unguresc s'a hotărît a convoca earăși un congres. În congresul acesta, întrunit în Septemvrie 1885, s'a văcut îndată la început stîncea, de care se părea că aveau să se spargă toate debaterile. O parte dintre deputați (așa numitul partid radical) n'a vrut nici într'un chip să participe la debateri sub presiunea patriarhului, fiindcă considera de ilegal presiunea unui patriarh neales. Patriarhul Angyelic a avut atîta tact, de s'a mulțumit cu deschiderea congresului, lăsînd apoi presiunea legalului vice-president laic. Deși în congresul acesta elementele mai moderate au eșit deasupra, totuși n'a putut fi vorba, ca congresul să recunoască pe patriarhul instituit afară din lege. Din contră, toți membrii congresului s'au înțeles a se îndrepta la Coroană cu o adresă, în care, cu provocare la privilegiile cele vechi sârbesci și la numeroși articoli de lege unguresci, prin care s'a garantat poporului sârbesc alegerea liberă a patriarhului, se se roage pentru „reactivarea dreptului de alegere liberă a patriarhului, suspendat prin numirea patriarhului.” Răspuns la adresa aceasta n'a urmat. Într'aceea congresul, sub presiunea vice-presidentului seu laic (Dr. Vucetici), a continuat activitatea sa, și pentru-că se termină cu atît mai curînd agendele numeroase, a emis din sinul seu un comitet de cincisprezece, care a avut să elaboreze diversele statute respective și să le subștearnă congresului. În timpul acesta congresul s'a aminat. Comitetul de cincisprezece în primăvară a debătut șese săptămîni și a superat tot materialul. Cînd a fost gata cu toate elaboratele, vice-presidentul congresului, ca president al comitetului, a raportat ministrului-president unguresc, pentru-că să conceadă continuarea ședințelor congresului. În privința aceasta a venit încunoscîntarea ministerială, că congresul are să se întrunească earăși la 9 Noembrie a. c., pentru-că să continue ședințele.

„Înainte de congres însă s'a întrunit sinodul episcopilor în 22 Octomvrie a. c., ca să ducă în deplinire alegerea episcopului Vêrșetului (Bănat), și să se dea părerea asupra unor elaborate de mai înainte ale congresului. Cu toate că toți episcopii sârbesci au în congres scaun și vot, guvernul unguresc totuși s'a obișnuit a cere părerea sinodului episcopilor înainte de a decide asupra proiectelor congresului.

„Ceea-ce privește congresul, care se va întruni peste două săptămîni,*) ar pute, întrucît ar accepta elaboratele propuse de comitetul de cincisprezece, regula definitiv afacerile bisericești sârbesci, dacă cestiunea ocupării ilegale a postului patriarhal nu ar deveni stîncă. Dacă cumva ar urma vre-un răspuns la adresa din anul trecut, care răspuns este probabil, că are să fie refuzat, s'ar pute, ca congresul, cercînd să între în vre-o dezbateră asupra răspunsului, să fie disolvat încă înainte de a fi început debaterile asupra afacerilor proprii bisericești.

„Într'aceea vor să vadă unii în împregiurarea, că guvernul unguresc a numit prin coroană comisar reg. (pe comite-suprem bar. Alexandru Nicolici) pentru congres pe un Sârb, un semn de intențiune împăciuitoare. Este pentru prima oară, că funcțiunea aceasta s'a încredințat unui Sârb. În timpurile de mai înainte erau generali austriaci și consilieri intimi, cari se investiau cu funcțiunea de „comisari imperiali” la

*) Articolul e datat din 25 Octomvrie. — Redacțiunea „Tribunei”.

congresul din Carloveș. În timpurile de mai înainte ceremonialul pentru primirea unui astfel de comisar „imperial” era de o pompă extraordinară. Dela era dualistică încoace guvernul unguresc totdeauna a trimis un civilist, căruia, conform ceremonialului de mai înainte, deasemenea i-se dau onorurile militare. (Militari cu musică, salve de tunuri, etc.)

„Toată Ungaria de Meađa-đi așteaptă cu neastîmpăr congresul iminent.

„Guvernului unguresc, dacă are în adevăr intențiuni conciliante, nu-i va fi greu a ajunge cu congresul iminent la un arangement. Sârbii, împinși de pe terenul politic prin diverse măsuri violente, și-au concentrat toată ocupațiunea lor în apărarea autonomiei bisericești, în speranță, că guvernul unguresc, cel puțin pe terenul acesta, le va lăsa mîna liberă. Firesce, că impunerea volnică a capului bisericii, care a purces din partea guvernului unguresc, nu militază pentru speranța aceasta. Ilegalitatea aceasta eară poate deveni stîncea, care ar pute zădărnici deslegarea definitivă a cestiunii bisericești sârbesci”.

Cronică.

Transferare. Subjudele dela judecătoria cercuală din Ilia, Dionisiu Török, a fost transferat în aceeași calitate la judecătoria cercuală din Sibiu.

Congresul bisericesc sârbesc. Serisoarea guvernului, prin care se arată neacceptarea a adresei din partea Coroanei din cauza cuprinsului ei, precum și din cauză, că nu e subscrisă de patriarh, a făcut o impresiune de tot deprimătoare asupra majorității liberale și radicale și a satisfăcut numai pe minoritatea moderată. În cercurile deputaților se ivesc tot fel de proiecte neexecutabile, care dovedesc o adîncă consternație. Neîfind deputații în număr recent de față, congresul n'a fost capabil de a aduce hotărîri și astfel s'a aminat pe vre-o cîteva zile.

Furnisări pentru căile ferate reg. ung. de stat. Camera comercială din Brașov atrage atențiunea tuturor cercurilor interesate asupra esceririi de ofert Nr. 77.288/1886 privitoare la furnisarea materialelor de lipsă pentru căile ferate reg. ung. de stat pro anul 1887. Materialele de furnisat sînt:

Cărbuni de faur	14.000	măji	metrice
Călț (în fire lungi, freat, moale și fără moli)	1.700	„	„
fire de iută (pieptenată)	2.000	„	„
masale de rășină	15.000	„	bucăți
fire de lână	220	măji	metrice
oleu de rapiță	2.300	„	„
petroleum	5.000	„	„
oleu de rapiță de uns	2.200	„	„
oleu mineral de uns (pentru care)	1.600	„	„
oleu mineral de uns (pentru mașine)	2.000	„	„
oleu min. (pentru curățirea mașinelor)	200	„	„
lac de oleu de in	800	„	„
căneapă	130	„	„
vitriol de aramă	300	„	„

Cuantitățile amintite formează numai un preliminar anual aproximativ, și aceste sînt a se trimite, parte la Budapesta, parte la celelalte direcțiuni de exploatație.

Se primesc și oferte asupra numai unei părți din cantitatea înșirată. Furnisările au de a se face pe temeiul condițiilor generale de furnisat Nr. 24.722/1876 și pe baza condițiilor speciale, cari există pentru materialele amintite. Aceste condițiuni se pot afla la secțiunea administrației de materiale a căilor ferate ces. reg. de stat (strada Andrassy Nr. 75 catul I.) sau se pot procura, prelîngă depunerea taxei anume, și prin post.

În sfîrșit se aduce la cunoscîntă, că termenul din urmă pentru trimeria ofertelor e 16 Noembrie 1886, 12 oare la ameađi. Ofertele sînt de a se adresa la secția de acuziție a inventarelor și materialelor a căilor ferate reg. ung. de stat în Budapesta. — Informațiuni mai detaliate împărtășește camera comercială și industrială din Brașov.

Sciri personale. Ex. Sa dl comandant de corp baronul Schönfeld va părăsi mîne Sibiu, avînd un concediu de mai multe săptămîni, deocamdată călătorește Ex. Sa la Viena. — Ieri seară a fost Ex. Sa dl general de artilerie oaspele corpului ofițeresc al 82 regiment. Din incidentalul acesta, casarma cea mare a fost frumos iluminată. La sfîrșitul cinei a fost condus Ex. Sa de ofițeri cu torțe și musica până acasă.

Starcevicianii și-au schimbat atitudinea. Cetim în „Neues Pester Journal”: Cea mai nouă depeșă din Agram ne spune despre o schimbare în politică a Starcevicianilor croați. Convinși fiind despre nereușita uneltirilor și agitațiilor politice, înscenate de dînși în mai multe părți ale țării, și față cu rezistența unui regim consciu de ținta sa, spriginit de o majoritate absolută, și din considerarea faptului, că numărul aderenților lui Starcevic scade din zi în zi, ba chiar între aderenții lui se află oameni de diferite păreri și colorii politice, au decis corifeii partidului Starcevician, la inițiativa bătrînilui

lor conducător, a-și schimba atitudinea politică de până acum. În urma acestora, și vîdînd cu ochii imposibilitatea reușitei programului lor, care țintea la Croația mare consistînd din Croația, Slavonia, Dalmația, Bosnia, Hertegovina, Istria, Carneolia, Stiria-de-jos și Corintia-de-Sud, au decis a se alătura celorlalți Slavi, mai ales Rusiei! Tinerimei croate i-se dă sfatul, a lua serviciu rusesc. Aceste tendențe au și avut deja un rezultat oareși-care. Și anume, unui jurist din Zagabria, fost colaborator la un ziar Starcevician, i-s'a făcut din partea Rusiei propunerea, a studia scoala consulară din Petersburg, primind dînsul spre acest scop o bursă din budgetul statului rusesc. Tinerul a primit propunerea făcută, și nu preste mult îl vom vedea ca agent diplomatic al Rusiei în țările balcanice.

Polonii contra Maghiarilor. „Gazeta Narodova” primesce scirea: „Direcțiunea căii ferate Lemberg-Cernăuți a încunoscîntat pe producții de naftă din Colomea, că tarifele favoritoare extraordinare pentru petroleu de proveniență din Galiția cu 1 Noembrie s'au sistat pe căile ferate de stat ale Ungariei. Producții galițieni au înaintat o petiție ministerului de comerț, rugîndu-l, a sista cu totul exportul petrolului în Ungaria, care și așa era mic, prin tarife prohibitive. Din incidentalul acesta se descarcă „Narodova” în contra temerarilor Maghiari, cari voind a-și asigura un venit, nu crîță nici un mijloc, pentru a jigni interesele locuitorilor din ceealtă parte a monarhiei, punînd interesele statului lor mai presus de interesele comune”.

Convenția comercială austro-ungară-italiană — precum ăce „Die Presse” — poate că va fi denunțată de amîndouă părțile în 31 Decemvrie 1886, și anume de aceea, pentru-că amîndouă părțile vor să aibă mîna liberă cu prilegiul revisurii tarifului, de altă parte pentru-că în convenția austro-ungară-italiană sînt astfel de pozițiuni vamale, care se par de importantă pentru convenția austro-ungară-germană.

Holera. În Budapesta, dela ameađi în 2 l. c. n. până la ameađi ziua următoare, a fost un singur cas de îmbolnăvire și un cas de moarte a unui îmbolnăvit mai înainte. — În Seghedin s'a ivit în 3 l. c. n. un cas de îmbolnăvire. Acest cas e unicul în restimpul celor din urmă 8 zile. Publicarea oficială a stîngerii epidemiei a trebuit să fie omisă în urma casului pomenit.

Cea mai nouă defraudăție la posta din Budapesta. Sub-oficialul Pavel Harang, care de opt ani e aplicat la posta capitală din Budapesta, s'a folosit de prilegiul dat pentru a sustrage 53.000 florini v. a. cuprinși într'o pungă postală din ambulanța postală pe ruta Budapesta-Orșova. Defraudantul a lua-o la fugă și e curențat decătră căpitănatul superior al orașului.

De ale expoziției din Cernăuți. Cetim în „R. P.”: „Vina, de ce Români au expus mai puține obiecte la expoziția din Cernăuți, decăt celelalte națiuni din țeară, o poartă mai cu seamă străinii. Acesta, după-cum sîntem informați, înainte de expoziție au spăriat pe poporul necuț ăcîndu-i, că dacă va lucra, fie ce va fi, pentru expoziție va trebui să plătească bir, ca ciobotarii, cocari etc. Și poporul nostru lesne creșător, cu o auzit de una ca aceasta, nu numai că n'a lucrat și expus singur nimica, dar' nici altora n'a voit din toată inima să lucre, temîndu-se, ca nu cumva mai pe urmă să-i vină vre-o dađdie. Asemenea sîntem informați, că multe dintre cele mai frumoase obiecte trimise de unele Române la Cernăuți cu scop ca să fie expuse, nu s'au expus de fel, ci cît a ținut expoziția, au fost îndosite și ținute prin unghete, ca să nu le vadă nimeni. Și precum au fost obiectele tratate tot așa li s'a întemplat și expositorilor. Cei mai distinși decătră comitet au fost străinii, ear' ai noștri, deși au meritat poate de o sută de ori mai de grabă, au fost sau trecuți cu vederea, sau li s'au scos ochii cîte cu o medailă de cea mai proastă calitate. Astfel se încuragiază Români noștri!”

Prințul Waldemar de Danemarca, agreeatul Rusiei pentru tronul bulgar, și a cărui alegere e aproape sigură, s'a născut la 27 Octomvrie 1858 ca fiul regelui Cristian IX și al reginei Luisa de Danemarca. Prințul și-a serbat așadar numai înainte cu vre-o câteva zile a 28-a ăi a născerii. Dînsul e prin urmare cu un an mai tînăr decăt fostul principe Alexandru de Battenberg, acest din urmă a fost însă 7 ani principe al Bulgariei. Prințul Waldemar e cel mai tînăr între 6 frați, prin cari a ajuns dînsul cu cele mai de frunte dinastii europene în legătură de înrudire. Sora lui, princessa Dagmar (acum Maria Feodorovna) e actuala soție a țarului Alexandru III.; a doua soră, princessa Alexandra, e măritată după prințul Adalbert de Wales, a treia soră, princessa Thyra, e soția ducelui Ernest August de Cumberland, și împăteșește cu dînsul ca soție credincioasă exilul din Gmunden. Un frate al prințului Waldemar, Cristian Wilhelm, ocupă astăđi sub numele George I tronul Greciei. Prințul Waldemar ocupă actual oficiul unui locotenent în marina danemarciană, un oficiu nu prea important pentru un principe în al 29-lea an. În politică nu s'a prea distins, cel puțin până acum, prințul Waldemar. Rămîne numai o întrebare, cu care au de a se ocupa marile puteri și anume: întru cît iartă legăturile lui de înrudire a fi prințul Waldemar un acomodat candidat pentru tronul Bulgariei?

Director: Ioan Slavici.
Redactor responsabil: Aurel Popa.

Extrase din foaia oficială.

Licitatiuni:

18 Noemvrie a. c. imobilele lui Stefan Stoianovici decătră executorul jud. din Lugoj.
29 Noemvrie a. c. imobilele lui Andreiu Weiss, decătră trib. reg. din Becicherecul-mare, în comuna Itea-sârbească.
14 Decemvrie a. c. imobilele văduvei Teresia Damaschin decătră trib. reg. din Timișoara.
20 Decemvrie a. c. imobilele lui Nicolau Draghicevici decătră trib. reg. din Panciova.
24 Ianuarie a. viitor imobilele lui Milan Tubici, decătră trib. reg. din Becicherecul-mare, în comuna Kuman.

Extrase bisericesci-scolare.

Posturi vacante.

Postul de învățător gr.-or. pentru cl. II. în Rêțisor cu salariu de 400 fl., un juger pământ arător, pentru conferențe 10 fl., pentru scripturistă 5 fl. și cuartir liber.
Postul de învățătoare gr.-or. în Voivodinț cu salariu de 126 fl., 30 meți de grâu, 30 meți de cucuruz, 7 chile de lumini, 25 chile de sare și 5 chile de slănină, 4 orgii de lemne.
Postul de învățător gr.-or. în Voivodinț cu salariu de 300 fl., 4 orgii de lemne, pentru scripturistă 6 fl. și cuartir liber.
Postul de învățător gr.-or. în Gioagiul-de-sus cu salariu de 250 fl., cuartir și lemne.

Economic.

Trifoiul (Trifolium). Una din plantele leguminoase bune de sămănat pentru nutreț, e

trifoiul, care reușește mai ales în văile noastre umedoase.

Trifoiul nu trebuie să se cultive decât în astfel de lunci cu pământul argilos, ear' nu năsipos, și unde să nu se strice de secetele ce bătuesc vara câmpiile noastre sau să-l cuprindă buruieni rele, precum pirul etc.

Sunt mai multe specii de trifoiu, unele vivace, ear' altele bisanuale. Generalmente când se seamănă trifoiul se consideră ca plantă bisanuală, adică de 2 ani.

Trifoiul alb (Trifolium repens), pe care îl găsim crescând natural prin fâneațele noastre, e foarte rustic, foarte hrănitor mai ales pentru oi și acele ce se mulg. Florile sunt albe sau albe spălăcite. Acest trifoiu e atât de rustic, încât resistă chiar uscăciunii și deși nu se face așa de crângos dacă se cultivă în pământuri umedoase, dar' servă bine ca pășune vitelor, căci crește repede. Se seamănă pe deasupra arăturii 12 chilogramme la hectar și se grăpează foarte ușor.

Trifoiul roșu sau violet (Trifolium pratense). E trifoiul obișnuit, tot vivace și care crește și natural prin fâneațele din România. Cresce mai înalt ca trifoiul alb. Boilor trebuie să li se dea acest trifoiu cu multă băgare de seamă când nu sunt obișnuiți cu trifoiul și se adapă îndată, căci se umflă (meteorizațiune, timpanită, și indigestiune gazoasă).

Trifoiul roșu, fiind vivace, poate dura mai mulți ani, dar' în al doilea an al sămănării îl cuprind ierburile rele și trebuie resămănat sau mai bine să se sămăne în acel loc, foarte îmbunătățit de trifoiu, grâu. Sămănta cântărește 75 până la 80 chilogr. hectolitru, fiind mai măricică ca aceea de trifoiu alb. Se seamănă 15 până la 20 chlgr. la hectar. (Va urma.)

Târgul de râmători în Steinbruch. În 3 Nov. n. s'a notat: ungresci bătrâni grii 40.— cr. până 41.— cr. ungresci grii, tineri 42.1/2 cr. până 45.— cr., de mijloc 43.1/2 cr. până 44.— cr., ușori 44.— cr. până 44.1/2 cr., marfă țerănească, grea 40.— cr. până 41.— cr., de mijloc 41.— cr. până 42.— cr., ușoară 43.— cr. până 44.— cr., româncesci de Bakony, grii — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci

grii 40.1/2 cr. până 41.— cr., transito de mijloc 41.— cr. până 42.— cr., transito ușori 40.1/4 cr. până 41.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cuppeniți la gară.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila. Operațiile efectuate în 22 Octomvrie 1886.

Table with columns: Vândătorii, Cumpărătorii, felul, hectol., greut. libru, prețul lei în aur. Lists various grain transactions.

Cursul pieței din Sibiu.

din 5 Noemvrie st. n. 1886.

Table with columns: Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci. Lists exchange rates.

Bursa de Budapesta.

din 4 Noemvrie st. n. 1886.

Table with columns: Rentă de aur ung., hârtie, Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., etc. Lists financial data.

Bursa de Viena.

din 4 Noemvrie st. n. 1886.

Table with columns: Benta de aur ung., hârtie, Rumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., etc. Lists financial data.

Bursa de București.

Cota oficială dela 3 Noemvrie st. n. 1886.

Table with columns: Renta amort. (5%), Rur. conv. (6%), Act. de asig. Dacia-Rom., Banca națională a României, etc. Lists financial data.

Publicațiune.

Târgul de țeară cel mai aproape în comuna B.-Lipova, comitatul Timișoarei, se va ține în 14 Noemvrie a. c. st. nou.

Târgul de vite însă se va începe cu 2 zile mai nainte.

B.-Lipova, în 1 Noemvrie 1886

Antistia comunală.

[357] 1-3

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.), train types (Tren mixt, Tren accelerat, etc.), and departure/arrival times.

Nota: Numerii incuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.